

ליד בית החרושת לקרח, התפתל תור ארוך של אנשים מדועים ויעיפים, אך החיים בתוך הגן היו חרוזים יותר, הבנות ישבו בחורשה צדדית, פספסו וביקשו להרוג שעה וחצי, שנשארו להן עד להתחלת הסרט בקולנוע אוריון. אותה שעה התקרב אליהן אדם זקן, אך אלגנטי, דובר אנגלית ועברית לסיורוץ בהברה אשכנזית ("לשון קודש"). הבנות קב"עו מיד: תייר מארץ אנגלו-סכסית, נוכרו בסיסמה "הסבר פנים לתיר".

"פה טוב" — אמר האיש בפתיחת דבריו — "אול רייט היר, אבל שם, בחוף, אנשים בתור לקרח. מדוע זה אין יכולים להסדיר אצלכם את השאלות האלה?" "אצלכם" שכנע אותן מיד, הוא ודאי תיר. הבנות החלו ממסירות אש וגפרית על השלטון, על אי-הסדר, על דב יוסף, האיש חייך, שמע. השמש שקעה ביני-תיים לגמרי, הזקן לא הסיר עין מהן — הביס על שלשתן בעת ובעונה אחת. הוא אמר, כי בא מדרום אפריקה, הוא בעל עסקים ואוהב את החיים, מתגורר באחד מבתי המלון ברחוב הירקון בתלאביב. "אם אחת מכן רוצה לבוא אתי למלון — אשמח מאד", אמר לפתע ללא היסוס. תחילה חשבו הבנות, כי האיש מת-

בור בבטאונם, אום אני חומה. עתה נודע, נאמר בהמשך המאמר, כי מר-בית הפרות הן חולות שחפת, והחלב שלהן נגוע בחולי זה. הרופאים הורו שלא לתת תוצרת חלב לפעוטים אשר למסה מגיל ארבע. ההמונים מתרוששים והולכים, והבצורת איומה, והעינים כלות לקראת חבלת מוון מעבר לים להחיות נפש העוללים. הננו מוכים ולוקים ומוטר איננו לוקחים.

הפתרון: המציאות הוכיחה כי כל בית אשר גליון אום אני חומה חדר אל תוכו לא נכשלו דייריו בכל מרעין בישיין. הרוצה לה-ציל נפשו ונפש אשתו ובני ביתו שלא ידבק בהם מאומה מזוהמת הציונות יכניס גליונות אום אני חומה אל תוך ביתו, והיו הנפשות לשלל. וזה אמצעי בודק ומנוסה.

פנעים

בין השאר: אונס

סיפור המעשה, שבעבורו הובא יוסף אברהם פורטנוי בן 25 בפני שופט השלום לא היה מענין כשלעצמו. מבית הקפה ברחוב רענן 11 בתלאביב (הקפה המפורסם ממש-

הפונדק מזה שער העדיה חובבת לעזרת הצייר

לוצץ. אמרה אחת הבנות: "וכי אינך חושב אדוני, שאתה זקן מדי בשביל אהבה?". המש"פט עזרהרות גרם להתפרצות צחוק של שתי הבנות הנותרות ואז תקפה את התייר האמ" ביציה. "אני אוכיח לך שאני יותר צעיר מהרבה צעירים". מה שאירע אחר כך מסרו הבנות בבית המשפט בבלתיים סגורות, כא-שר האיש הובא לדין באשמת מעשה בלתי מוסרי במקום ציבורי. נסתבר, כי התייר מת גורר ברחוב עבודה, תלאביב, מזה 28 שנים, ובטוכות מלאו לו 79, הגם שהוא נראה צעיר מזה. סיגורו טען כי הוא סובל ממניה ולא פעם הציג את עצמו כתייר. הראיה: הוא לבוש "כמו אמריקאי". אונס הציג הפעם את עצמו כתייר מדרום-אפריקה, אך לאמתו של דבר הוא מקבל את העניבות והחליפות משני בניו בברוקלין. אמר השופט: "טוב ויפה, אך הואיל והנאשם מרגיש את עצמו צעיר, דינו יהיה כדין צעיר — 30 יום מאסר".

עתיקות

כאן היה פונדק

מדי פעם מתרועעים אורחים אוהבי-עתיקות על מעשי פראות נגד פסלים, עמודי-שיש ורצפות פסיפס עתיקים. מאז קום המדינה, כשהחלו לחפור במקומות שונים בארץ, מת-גלות עתיקות של היושבים בארץ במשך אלפיים השנים האחרונות. סביבות חיפה, בהן רבים השרידיים מתקופת הרומאים, מה-ות כר נרחב לאיסוף. אפשר למלא אולמות גדולים מכל הנמצא. עיריית חיפה יזמה לעצמה מוזיאון פרטי שארי שנולאו מכך, שאין מה דינה מרכזת את העתיקות. כשנגלה משו לעיני חופרים ואם מגיע הדבר לאוני העי-ריה ממחרים שליחיה לקבל חזקה על העתי-קות ולהעבירן במקרים רבים למוזיאון החי-דש המוקם בחיפה.

את רוב העתיקות מגלה המקרה, כמו רצפת הפסיפס המפוארת שנמצאה ליד הכני- (המשך "במדינה" בעמוד 10)

רכי חיים

קסמי הראשון בספמבר

כאשר יעקב בך-מנחם נולד בעדן, שבצנזו הרומי של חצי האי ערב, לפני 33 שנה, לא ידע כי ייהפך קוסם. מה שלא ידע, כמו כן: כי בשנות 30-ה הראשונות שלו ינהל מאבק על זכות קיומו.

מלכך שש שפות, קסמים. כאשר גדל יעקב נקרא ג'קי, הפך אלוף התאגרות (משקל זבוב), התגייס לצבא הבריטי, הוקצה ליחידת השעשועים. אנוא. הסיבה: הוא היה קוסם (אמנות שרכש לעצמו, מלבד שש השפות השגורות בשו, במצרים). כשחזר הבין תה (תלאביב) נקרא כבר יוקי, הציג משך שלושה חדשים רצופים באולם מוגרבי, משך מאה אלף צופים (הוכחה): אחד מהם זכה בכרטיס המאה אלף, שהוצא לפי ביקורת (רואה חשבון).

אולם יוקי ששילם כאלף לירות לחודש שכר אולם ומשכורות סדרנים, החליט לח-סוך כספיו, הגה רעיון: הקמת אולם של עצמו.

כאשר פגש סופר-מכר, מהלל (בין עדן לתימן) העדני, ידע את שלפניו: הקים על גג ביתו הגדול והדירקומתי של העדני במה, בה עמד להציג את קסמיו.

גג הבית, כבר דיונגוף 14/16, המאכסן מס-פר אולמות לוקדים ונשפים, היה לא-ישר, חסר-מעקה, רוע חוטי ברזל שנועדו להתנתת הקומה השלישית. יוקי (וארבעת אחיו) לא התעצלו, ריצפו את 400 המטר המרובעים, הקימו שיפוע מיוחד, כיאה לתיאטרון, הע-מידו גדר עצום, עמודים ומעקה, הכינו תפ-אורות סיניות, שכרו 400 כסאות ופתחו בהצגות.

העירייה תבעה אותו למשפט (על בנייה ללא רשיון), אך השופט (בכור שיטריה) המ-ליץ על חלוקת רשיון, דחה, באם לא יינתן, את ההרשעה לשנה וחצי. יוקי השקיע 5000 לא"י נוספים, כאשר, לפתע, פרצה המלחמה. מחמשת האחים שיצאו לחזית חזרו רק ארבעה, חסרי כסף ואמצעים. מהלל העדני, שזכה במחצית הרווחים בימי זוהרו של יוקי (לפי החוזה משועבדים מחצית רווחי יוקי, בכל מקום שיופיע, להעדני) לא סייע ליוקי. הקוסם הראה את כוחו, יצא לירושל-לים, ערך הצגה, הרוויח 200 לירות, הקים את במתו.

קנם סמלי, חצי לירה. אולם הסכי-טוכים המשפטיים טרם נסתיימו. שותפו תבע את פיניו הגג, העירייה תבעה את הריסת הבמה (העולם הזה 664).

למרות המלצת בית הדין העליון לנהוג ברכות, פורקו בחורף 1950 קירות הבמה ועמודי המעקה. אז פנה יוקי לבי. גיי. ששנה לעירייה (שהתחלפה בינתיים, עקב הבחירות העירוניות) שאישרה לו רשיון (אחר שקנסה אותו קודם לכן, סמלית, בחצי לירה). בה נסתיימו צרותיו של יוקי. אלא שחז-דש יולי לא התאים לפתיחת העונה, הרמי-קולים שרעשו, ערב הבחירות, בככר די-זנגוף, הפריעו. חודש אוגוסט הוקדש לזיורטיו של העדני (שמת בינתיים) שביקשו את פיניו הגג. אולם יוקי שוב אינו רוצה לתכות: מאוחר או לא מאוחר, עונת קסמיו נפתחת בראשון לספמבר.

נהג, דבר גרמנית!

111 נהגים ערביים עובדים בשחר החיפאי, ששה מהם בני שפרעם שנכנסו לשרות עם דוגניה של שלושה אוטובוסים, ותמשת הנה-גים — דרוזים מדלית אלכרמל. כולם הת-יהו לחלוטין.

השבוע סיפר אחד מהם, במסיבת רעים של הנהגים: "בקי חיה נהריה עלה למכונית באחת התחנות בעל זקן אחד שהתעקש ל-בר גרמנית. תחילה שאל כמה עולה כרטיס. אמרתי לו. לאחר מכן ביקש לדעת מקום התחנה הסופית בחיפה. עניתי לו. אלא שהוא עמד על כך כי אענה לו בגרמנית דוקא. הסברתי לו שאינני מבין שפה זו. הרעים עלי בקולו כשכולו מאדים מחימה: "שפרכן זי דויטש זי פרפלוכטער שוביניסט!".

עתונים

אמצעי בודק ומנוסה

מיום ששלחו הציונים ידם בארץ הקודש וכבשו חלקים ממנה, האדמה חדלה לתת פריה, המארה משולחת בכל תנובת השדה והאילן, השמים נעצרים והזריעה לבטלה — למסקנה מחרידה זו הגיעו מומחי החקלאות לפני נטורי קרתא, המביאים את מסקנותיהם לפני הצי-
• דבר גרמנית, שוביניסט ארוך שכמתוך

ייקק, בעל המדרה מים אין ספור ון, הסיקי, אם יבטל ברמת השבים. גם אפרוחים. את איטור הדעם רשיונות לפרגיות מאות הצרעוד לפני שנה וחצי בידיהם, אוימה להחליף את הלוישי יכול היה כליתי בן 15 תרגולות. הביצים שזרק לפני חרשים הכי-הסידור בלכל משפחה מתוך חי-דיו שוביניות לכל נפש תמורת שוב של

תלושי אום: המשפחה תקבל מס-החישה עצמית של ביצים. החי-שוא ווו המטילות למאכל בשכר-תובה, כי מי ירצה להפסיד עות אחת את מנות הביצים לכל בגלל

השופקיס המוון החדשים (יולי לתקפו גם הצו בעניין הכולים הצאו מועמדים רבים. אלפי מש-ה להחליף את תלושיהם ברשיו-ג לצרכי סידור הלול. אולם כרעם ירים, נפל הצו לאיסור הדגירה. גירה, אין אפרוחים. לא מועילים נות שהוצאו.

השוק השחור

א"ם פחדו מקמעונאים

ך עשרים יום תכננו במטה המשטרה את המבצע וכאשר הוצא לפועל שוטרים, 27 שעות) סוכמה הפעולה כג-ביותר במלחמה בשוק השחור. המטרה: בירקות.

פעם פעלה המשטרה מלמעלה, החלה שונאים. החיפושים שנערכו עם שחר בשוק היה הכירו את החיפושים שערכו הברי-בימי העוצר הגדול אחר נשק. אזורים מים הוקפו על ידי שוטרים, לא ניתן מע-חיפשו אחר מחסני סתר. אך התוצאות יותר טובות מאשר בימי הבריטים: שמר-מחסנים בלתי חוקיים. השלל: 23 טונות בים, תפוחים, תפוחי אדמה, בננות, שום. אחר ירדו השוטרים לשוקים הקטנים, החלו יפול אינטנטיבי בסחר המקעוני. גם הקמ-עונאים הסתירו סחורה, מכרו במחירים מופ-רוים. בסך הכל נאסרו 12 איש, תשעה מהם שוחררו אחר כך.

אולם תחבולת המבצע נתגלתה מאוחר יו-תר: לאחר שהפעולה נסתיימה החלו הסוה-רים ב"עסקים כרגיל" בהתאם לכלל, שאחרי פעולה, בפרט גדולה כל כך, אין לחשוש מבי-קורת נוספת. לנגד זה הכינה המשטרה הפי-תעה: פקדה מחדש את כל ביחירות הסחר בירקות ופירות, לרבות הכבישים המובילים לתלאביב. הבדיקה כללה למעלה מאלף כלי רכב. התוצאות: 28 עוצרים, שבע מכוונת משא עמוסות פירות וירקות החרמו, ממרו למפקח על המוון. חלק מהסחורה נמכרה במ-קום לקמעונאים.

רק למחרת היום הפיקה המשטרה את ה-

ז'קייקוי בן-מנחם ב. גיי. לעזרת הקוסט

תועלת הממסית מהפעולה: פענוח מסתורין של העלמת הסחורה המשובחת מהשוק הסי-טונאי: קבוצה של סוחרים קמעונים מאחת השכונות האחרונה, הופיעה אצל הסיטונאים ביום שהגיעה הסחורה, קיבלה את הסחורה המשובחת ביותר בכל כמות תחת איומים. הסיטונאים עמדו תחת לחץ זה משך חדשים, פחדו לגלות פרטים.